

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ЕУ ЦЕНТАР НА СОБРАНИЕТО

ЕУ ВЕСТИ

мај 2018 година
ЕУЦ-број 34/2018

САМИТ ЕУ-ЗАПАДЕН БАЛКАН: ПОДОБРУВАЊЕ НА ПОВРЗАНОСТА И БЕЗБЕДНОСТА ВО РЕГИОНОТ

На 17 мај 2018 година во Софија се одржа Самитот меѓу лидерите на Европската унија и партнерите од Западен Балкан, на кој беше потврдена европската перспектива на регионот и изнесени конкретни активности за зајакнување на соработката во областите на поврзување, безбедноста и владеење на правото.

Самитот и Декларацијата од Софија ја истакнаа важноста на континуираната посветеност на Западен Балкан кон владеењето на правото, борбата против корупцијата и организиранот криминал, доброто владеење и почитувањето на човековите права и правата на лицата кои припаѓаат на малцинствата.

Ефикасното спроведување на реформите во овие области е клучно за натамошниот напредок на регионот по европскиот пат. Лидерите на ЕУ и Западниот Балкан се согласија да преземат активности за подобрување на енергетската и транспортната инфраструктура и дигиталната поврзаност во регионот.

Како поддршка на спроведувањето на *Софиската декларација*, а базирано на Стратегијата за Западен Балкан на Европската комисија и шестте водечки иницијативи, претседателот Јункер на Самитот најави нов *пакет мерки што ќе ја зајакнат поврзаноста во регионот и со ЕУ*, особено преку инвестициска рамка за Западен Балкан.

• ЕУ ќе обезбеди грантови за дополнителни 11 високо приоритетни транспортни проекти (пат, железница, пристаништа) од 190 милиони евра.

• Со цел да се развие новата Дигитална агенда за Западен Балкан, ЕУ намени 30 милиони евра за инвестиции во широкопојасните мрежи ширум регионот.

• ЕУ ќе ја поддржи енергетската транзиција во регионот преку промовирање на обновливи извори на енергија, вклучувајќи и одржлива

употреба на хидроенергијата.

• Во областа на економска поврзаност, Комисијата продолжува да го поддржува сопствениот план на регионот за развој на Регионална економска област.

• Комисијата ќе ја зголеми поддршката за младите и образованието, особено со удвојување на средствата за Еразмус+ за регионот и со започнување на пилот-проект за мобилност во стручното образование и обука.

На Самитот, лидерите на ЕУ и Западен Балкан се согласија да ја интензивираат заедничката соработка за клучните безбедносни приоритети:

• борба против тероризмот, вклучително и неговото финансирање, насилниот екстремизам и враќањето на странските борци, како и спречување на радикализација;

• засилена соработка во борбата против сериозен и организиран криминал, особено за незаконско поседување огнено оружје и трговија со дрога, шверц на стоки и лица, како и сајбер и хибридни закани.

• подобрување на стратегиската и оперативната соработка во областа на судството и полицијата преку учеството на Западен Балкан во европскиот политички циклус 2018-2021-координирана соработка на ниво на ЕУ против сериозен и организиран криминал.

Лидерите на ЕУ и Западен Балкан се согласија да ја зајакнат соработката за миграцијата и граничното управување, вклучително и преку офицерите за врска распоредени од ЕУ.

Следниот самит ЕУ-Западен Балкан ќе се одржи за време на Хрватското претседателство со Советот на ЕУ во 2020 година.

<http://www.consilium.europa.eu>

Содржина на вести:

Самит ЕУ-Западен Балкан: подобрување на поврзаноста и безбедноста во регионот 1

Во фокусот на Европскиот парламент 2-3

Собраниски активности поврзани со европските прашања 4-5

Полска-протест на мајките на децата со посебни способности 6

Намалувањето на буџетот за Заедничката земјоделска политика неприфатливо за Франција 7

2018 - Европска година на културното наследство 8

Пратениците во Полска ги намалија своите плати за 20% 9

Зголемен увозот на ЕУ од земјите од Западен Балкан 10

Анализа на Европската комисија за довербата на граѓаните во судството 10

Хрватска планира да влезе во еврозоната за 5 до 7 години 11

ЕУ календар / јуни 2018 11

ВО ФОКУСОТ НА ЕВРОПСКИОТ ПАРЛАМЕНТ

Пленарна сесија 2-3 мај 2018 година

<http://www.europarl.europa.eu>

Повеќето европатеници на пленарната сесија на почетокот на мај годинава, го поздравиле планот на Европската комисија за покачување на националните придонеси до 1,11% од БНП и воведување на нови извори на приходи за следниот долгорочен ЕУ буџет. Големо мнозинство на европатениците ги поздравиле плановите за воведување на нови сопствени ресурси за ЕУ, врз основа на новата шема за корпоративни даноци, приходите од системот за тргување со емисии и т.н. пластичен данок за намалување на директните придонеси од земјите-членки.

Европскиот парламент ги изложи своите ставови за повеќегодишната финансиска рамка и сопствените ресурси на ЕУ на 14 март, во две резолуции за „Подготовка на ставот на парламентот за МФФ по 2020 година“ и „Реформа на европскиот систем на сопствени ресурси“.

Според усвоената резолуција на Европскиот парламент, деца нема да бидат притворани поради имиграциски причини, а Европската комисија треба да дејствува против земјите-членки на ЕУ во случаи на долготраен и систематски притвор на деца и нивните семејства. Европскиот парламент ги повикува националните власти да ги забрзаат процедурите за назначување старатели за деца без придружба, кои исто така треба да бидат сместени во посебни установи од возрасните, со цел да се избегне ризикот од насилство и сексуална злоупотреба.

Европатениците побараа релокацијата на преостанатите деца без придружба од Грција и Италија да биде приоритетна и сите постапки за повторно обединување на семејството да продолжат без одлагање. Исто така, се искажа особена загриженост за експлоатацијата на девојчиња и побараа од земјите-членки да ги интензивираат напорите и прекуграничната соработка за да ги идентификуваат децата жртви на трговија со луѓе, злоупотреба и сите форми на експлоатација.

Во резолуцијата, изготвена од Барбара Спинели, европатеник од Италија која беше усвоена со 488 гласови за, 43 против и 114 воздржани, се истакнува дека земјите-членки на ЕУ треба „да создадат и одржат, законски и во пракса, сигурна и безбедна средина за новинарите. Европатениците ја повикаа Европската комисија да додели постојани и соодветни средства од ЕУ буџетот за поддршка на мониторинг на медиумскиот плурализам во Центарот за медиумски плурализам и слобода на медиумите како и да создаде независен механизам за мониторинг и проценка на ризиците кај медиумскиот плурализам и слобода во ЕУ. Во дискусијата европатениците истакнаа своивидувања и насоки за подобрување во редовно испитување на слободата на изразување, онлајн малтретирање, одмазда, порнографија и сексуална злоупотреба на деца, како и олеснување на проверката на фактите во областа на „лажното информирање“.

Европатениците повикаа на итно прекинување на предвремените претседателски избори во Венецуела, што беа закажани за 20 мај 2018 година, со резолуцијата одобрена со 492 гласа за, 87 против и 77 воздржани. Европската унија ќе признае избори кои се единствено засновани на одржлив изборен календар, договорен во контекст на национален дијалог со сите релевантни чинители и политички партии и почитување на еднакви, фер и транспарентни услови за учество.

Европскиот парламент повика да се започне дипломатски пат за широка забрана за тестирање на козметиката на животните пред 2023 година. Во ЕУ, продажбата на сите козметички производи тестирани на животните е забранета од 2013 година. За воведување на глобална забрана за испитување на животни за козметика и за трговија со козметички состојки тестирани на животни, европатениците ги повикуваат лидерите на ЕУ да ги користат своите дипломатски мрежи за да изградат коалиција и да започнат меѓународна конвенција во рамките на ОН. Забраната треба да биде воспоставена пред 2023 година.

ВО ФОКУСОТ НА ЕВРОПСКИОТ ПАРЛАМЕНТ

Пленарна сесија 28-31 мај 2018 година

Европратениците ги поддржаа плановите за воспоставување на механизам за скрининг на странските директни инвестиции (СДИ) на транспарентен, предвидлив и недискриминаторски начин. Целта е да се осигура дека странските инвестиции не претставуваат закана за критичната инфраструктура, клучните технологии или пристап до чувствителните информации. Новиот предлог, ќе им овозможи на земјите-членки и на Комисијата да проверат:

- дали странска инвестиција може да влијае на независноста на медиумите или на стратегиската автономија на ЕУ,
- дали инвеститорот има влијание за инвестирање во проекти кои можат да ја загорзат безбедноста или јавниот ред, или
- инвестицијата може да доведе до создавање на монопол.

Во моментот само во 12 од 28-те земји-членки постои скрининг-механизам кој ги испитува СДИ врз основа на безбедноста или јавниот ред. Системите многу се разликуваат, а земјите не ги координираат нивните пристапи, дури и кога инвестициите може да имаат ефект во повеќе земји. Предлогот не бара усогласување на националните механизми за скрининг, туку подобрување на соработката меѓу земјите-членки и Комисијата. Ова реформа е дел од трговскиот и инвестицискиот пакет објавен од Комисијата во септември 2017 година.

Вториот Повеќегодишен план за риболов во рамките на новата Заедничка политика за риболов (CFP) - беше одобрен со 520 гласа за, 131 против и 9 воздржани. Новиот план ќе го регулира управувањето со риболов за видови дементери (што живеат во близина на дното на морето), кои претставуваат 70 % од уловот во Северното море. Со новите правила:

- се утврдува опсегот (минимум-максимум) во рамките на кој министрите на ЕУ можат да ги постават годишните вкупни дозволени улови (TACs) и квоти,
- се дозволува брзо земање на нови

научни докази при одредување квоти,
 - се суспендира и/или намалува риболовот за одредена стока кога научните совети укажуваат на опасност во залихата, и
 - се засноваат сите мерки на „најдобри достапни научни совети“.
 Регулативата ќе влезе во сила дваесеттиот ден по нејзиното објавување во Службениот весник на ЕУ.

Европскиот парламент одобри нови ревидирани правила, со 456 гласа за, 147 против и 49 воздржани, кои имаат за цел да обезбедат подобра заштита за работниците на привремена работа во друга земја-членка на ЕУ и фер конкуренција за компаниите. Според договорениот текст, сите правила за наградување на земјата-домаќин мора да се применуваат и за овие работници. Досега ова беше случај само во градежниот сектор. Земјите-членки ќе имаат две години да ги транспонираат правилата во нивните национални закони и мора да ги стават во сила до крајот на овој период.

Европскиот парламент одобри помош за поддршка на реконструкцијата во Грција, Шпанија, Франција и Португалија, по природните катастрофи кои се случија во 2017 година. Одобрениот износ на средства во висина од 104,2 милиони евра доаѓа од Европскиот солидарен фонд. Помошта вклучува 50,6 милиони евра за реконструкција во португалскиот регион Центро по насилните шумски пожари во јуни и октомври 2017 година, и 3,2 милиони евра за Шпанија за поправка на штетата во соседниот регион Галиција.

Франција ќе добие 49 милиони евра за штетата од ураганите Ирма и Марија на француските прекуокеански територии на Сент Мартин и Гвадалупе во септември 2017 година. Грција ќе добие 1,3 милиони евра за поправка на домови, бизниси и инфраструктура како последица од земјотреси на Лезбос од јуни 2017 година.

СОБРАНИСКИ АКТИВНОСТИ ПОВРЗАНИ СО ЕВРОПСКИТЕ ПРАШАЊА

www.sobranie.mk

Делегација од Собранието на Република Македонија во состав: г. Илија Николовски и г. Иван Стоилковиќ, учествуваа на Регионалниот семинар за Одржливите развојни цели, за парламентите од источна и централна Европа, во организација на Народното Собрание на Република Србија и Интерпарламентарната унија. Семинарот се одржа во Белград на 24 и 25 мај, 2018 година.

На отварањето на семинарот присуствуваше и претседателот на Собранието, г. Талат Џафери, кој во исто време, беше на официјална возвратна посета на Република Србија. Својата посета претседателот на Собранието ја започна со средба со неговиот домаќин, г-ѓа Маја Гојковиќ, претседателка на Народното Собрание на Република Србија. Господин Џафери се осврна на актуелните активности и добиената безусловна препорака од Европската комисија за започнување на преговорите за членство на Република Македонија во ЕУ. Госпоѓа Гојковиќ, истакна дека посетата на претседателот Џафери дава јасна порака за регионот и ЕУ дека Република Србија и Република Македонија соработуваат и изразуваат готовност да споделуваат искуства на ниво на комисији и служби помеѓу двата парламенти. Во рамките на официјалната посета на Република Србија, претседателот на Собранието се сретна и со претседателката на Владата на Република Србија, г-ѓа Ана Брнабиќ. На средбата, заедничка констатација беше дека развојот на билатералните односи, регионалната и мултилатералната соработка се движат во нагорна линија и дека има интензивирање на меѓусебните посети. Господин Џафери го поздрави формирањето на заедничкиот Македонско - Српски совет на стопанските комори на двете држави и рече дека секоја можност која придонесува кон развојот на соработката на билатерално и регионално ниво, ќе биде поддржана. Претседателот на Собранието оствари средба со проф. Владимир Маринковиќ, потпретседател на Народното собрание на Р.Србија и претседателката на Интерпарламентарната Унија, г-ѓа Габриела Кувас Барон. Својата официјална посета г. Џафери ја заокружи со посетата на општина Прешево каде беше пречекан од градоначалникот на општина Прешево, Шкиприм Ариф и претседателот на општинскиот совет, Сами Салиху.

На 17 мај 2018 година, претседателот на Собранието на Република Македонија, г. Талат Џафери, приреди прием во чест на премиерката на Обединето Кралство на Велика Британија и Северна Ирска, г-ѓа Тереза Меј.

„Посветени сме на враќање на вистинската улога на законодавниот дом и се чини дека конечно сме на вистинскиот пат, судејќи по тоа што неодамна добиениот Извештај за Република Македонија од Европската комисија беше позитивен и безусловен. Ќе продолжиме на тој пат, за нашите граѓани, нашите деца, идните генерации, Република Македонија и сите кои споделуваме европски вредности и стандарди“, истакна г.Џафери. Госпоѓа Меј истакна дека е искрено почестена од приемот што претседателот Џафери го организира во нејзина чест и подвлече дека најуспешните парламенти имаат две заеднички работи: првата, дека тоа се места каде граѓаните имаат слободен пристап до своите претставници и знаат каква работа се врши во нивно име; втората е дека Парламентите треба да бидат места каде пратениците се во позиција и се волни да ја предизвикаат Владата и другите јавни институции со прашања за нивните активности и политики.

На 03 мај 2018 година, во Собранието се потпиша Меморандум за соработка меѓу Собранието и Женевскиот центар за демократска контрола на вооружените сили, за соработка за спроведување на Проектот „Развој на парламентарен и независен надзор“ (2017-2020).

СОБРАНИСКИ АКТИВНОСТИ ПОВРЗАНИ СО ЕВРОПСКИТЕ ПРАШАЊА

Првиот *Жан Моне Дијалог* со Собранието се одржа во Охрид на 17 и 18 мај. По дводневен неформален и отворен дијалог, политичките партии уште еднаш го потврдија консензусот да работат заедно за земјата да напредува кон членството во ЕУ и да се интегрира во Евро – Атлантските структури.

Со цел да се забрза овој процес, политичките партии се заложија Собранието да ја има најефикасната улога преку употреба на сиот свој демократски легитимитет, надзорната и законодавната моќ и, преку започнување на серија реформи почнувајќи со итна посветеност кон усвојување на нов Етички кодекс и применување на итни измени на Деловникот. Исто така беше усогласена посветеност кон поопсежна ревизија на Деловникот за да се обезбеди Собранието да биде поефикасно, транспарентно и ефективно при исполнувањето на очекувањата на граѓаните за членство во ЕУ.

Со цел да се одржи моментумот на дебатираниите клучни реформи, претседателот Џафери најави формирање на Работна група во Собранието, составена од претставниците на главните политички партии, за да се поддржи имплементацијата на реформската агенда и следните чекори на процесот Жан Моне.

Дијалогот Жан Моне придонесува кон поддржување на Македонија во следните чекори на напредок на земјата кон членството во ЕУ, особено следејќи ги безусловните и позитивни препораки од страна на Европската Комисија која сега ја очекува одлуката на Советот.

www.sobranie.mk

Комисијата за европски прашања одржа седница на 16 мај 2018 година на тема „Француската перспектива врз иднината на ЕУ“. Воведни обраќања имаа претседателот на Комисијата г. Артан Груби, амбасадорот на Франција во Македонија, Н.Е. г. Кристиан Тимоние и г. Ив Бертончини, претседател на Европското движење на Франција и потпретседател на меѓународното Европско движење. На седницата г. Груби го истакна значењето на француската поддршка за понатамошното проширување на ЕУ со земјите од Западен Балкан. Во тој контекст, информира дека земјата останува посветена на реализирање и испорачување на резултатите од ЕУ реформите кои Брисел ги бара од нас, пред одржувањето на Советот на ЕУ во јуни. Амбасадорот Тимоние истакна дека земјите членки на ЕУ, а во тие рамки и Франција, во изминатава декада се соочија со серија сериозни предизвици, за што како каписла за европската мобилизација беше Брежит. Република Македонија треба да работи на потребните ЕУ реформи, а во тој контекст и на решавање на сите отворени прашања со соседите. Господин Бертончини, како професор и претседател на Европското движење на Франција, укажа дека, меѓу другото, причина за евроскептицизмот во неговата земја воглавно се должи на негативните искуства со одредени земји членки, кои влегоа неподготвени во Унијата. Исто така, како причина ги наведе и актуелните проблеми со мигрантите, како и радикалниот тероризам, со кои се соочува француското општество. Поради тоа, Бертончини укажа на потребата Македонија да биде проактивна во решавањето на овие глобални европски и светски проблеми, со што би ги придобила симпатиите на француските граѓани.

На 10 мај 2018 год. Во Собранието се одржа Панел-дискусија на тема „Улогата на парламентарниот етичар во спроведувањето и почитувањето на Етичкиот кодекс во парламентите“

ПОЛСКА - ПРОТЕСТ НА МАЈКИТЕ НА ДЕЦАТА СО ПОСЕБНИ СПОСОБНОСТИ

Европската унија ја предупреди Полска дека ќе следат санкции доколку Варшава не направи „значителен напредок“ во спорот околу контроверзните судски реформи. Ова претставува своевидна политичка криза по протестот во парламентот на 10 мајки на деца со посебни способности.

Мајките и нивните деца во инвалидски колички го посетија Сејмот (Долниот дом) во средината на април, на покана на еден пратеник од опозицијата. Наместо тоа, во еден од ходниците отвориле душеци, извадиле импровизирани плакати и почнале да протестираат.

Барањето на мајките кои протестираа е месечна исплата на 500 злоти (или 116€) за рехабилитација и медицинска опрема на нивните деца.

Според мајките кои протестираа, на полската економија и оди добро благодарение на заострувањето на даночниот систем. Покрај владиното трошење на работи како што се промоција на патриотизмот и бонусите за министрите, треба да има доволно пари и за нивните деца.

И покрај тоа што демонстрантите се сретнаа со претседателот Анджеј Дуда и премиерот Матеус Моравиецки, нивните барања околу еден месец не беа испочитувани. Како резултат на тоа, дел од медиумите кои ја поддржуваат владата започнале напад врз лицата со посебни потреби и оние кои ги поддржуваат, меѓу кои и Ванда Тразик-Ставска, 91-годишна ветеранка на Армијата и учесник во Варшавското востание уште во 1944 година.

Политичарите од ПиС-владејачка партија во Полска, истакнаа дека мајките и нивните деца со посебни способности кои спијат на душеци во Сејмот треба да се отстранат со сила.

Кога започна протестот, маршалот на Сејмот, Марек Кучински, објави затворање на парламентарната зграда што најмногу влијаеше врз новинарите - бидејќи има новинари кои имаат постојан влез во Сејмот и новинари кои користат само еднократен влез.

Сепак, на медиумите не им беше дозволено да ја следат работата на Парламентот. Експертите кои се повикуваат на состаноците на комитетот не можат да влезат во Сејмот, мора да се откажуваат важни состаноци, а посетители не беа дозволени. Беше неизвесно дали Сејмот ќе биде домаќин на Парламентот на деца и млади луѓе на Меѓународниот ден на детето (1-ви јуни), што е пракса секоја година.

Полскиот парламент беше ограден со полициски барикади и се очекуваше распоредување на полиција околу Сејмот, бидејќи маршалската гарда која го штити Парламентот, неодамна доби право да користи огнено оружје, коњи и оклопни возила. Ова не е првпат Маршалот Кучински да наметне блокада на парламентот.

Дискусиите во комисиите беа сведени на минимум, гласовите на експертите и опозицијата се игнорираа.

Според Газета Виборца од EURACTIV, слободата на печатот во Полска сеуште е загрошена. Случајот на новинарот TVN24, Војчич Бојановски, кој минатата година откри дека случај со полициска тортура, е еден од највпечатливите примери за контролата на државата врз медиумите.

Група родители со своите деца со посебни способности, во неделата на 27 мај по повеќе од еден месец го напуштија протестот за државна помош. Сепак, семејствата обезбедија зголемување на месечните исплати за попреченост за време на нивниот протест, но не толку колку што бараа.

НАМАЛУВАЊЕТО НА БУЏЕТОТ ЗА ЗАЕДНИЧКАТА ЗЕМЈОДЕЛСКА ПОЛИТИКА НЕПРИФАТЛИВО ЗА ФРАНЦИЈА

Неодамнешниот предлог за кратење на финансиските средства од буџетот наменети за Заедничката земјоделска политика предизвика жестоки реакции во Франција.

Намалување на средствата беше предвидено и во последниот Предлог-буџет кога тогашниот претседател на Франција, Франсоа Оланд силно се бореше за да се задржи дел од директните исплати за помош на земјоделците кои беа под закана во буџетот за 2014-2020 година. Сега и со новиот предлог буџет на Европската комисија за периодот 2021-2027, повторно се предлага кратење на средствата.

Францускиот министер за земјоделство Стефан Траверт, повика на сојуз со другите земји за да се избегне намалување од 5% во финансирањето на Заедничката земјоделска политика (ЗЗП), како што се предвидува во Предлог-буџетот на ЕУ за 2021-2027 година.

Според министерот за земјоделство, Стефан Траверт "Недозволиво е да се намали буџетот од 408 милијарди евра на 364 милијарди евра во време кога се бара повеќе од земјоделците". Траверт на 3 мај се состана со својот ирски колега, Мајкл Сид при што се приклучија на шпанските и португалските министри за земјоделство од Шпанија и Португалија, во обид да формираат сојуз на држави против намалувањето на средствата наменети за помош за земјоделците.

Големите земјоделски држави, како Полска, Италија, Романија и Бугарија, потенцијално би можеле да се приклучат на сојузот кој е против намалување на буџетот за Заедничката земјоделска политика на ЕУ. Но, северно-европските земји како и Германија би можеле да бидат против

овој проект, бидејќи тие повикаа на ренационализација на дел од ЗЗП, и беа за редуцирање на европскиот буџет.

Европската комисија, како и земјите-членки на ЕУ, и претходно побараа фундаментално преиспитување на Заедничката земјоделска политика на ЕУ: ограничување на помошта за поголеми фарми, развој на алатки за осигурување на култури кои би можеле да ги намалат вкупните трошоци без да влијаат врз приходите на фармерите.

Борбата за буџетот за ЗЗП во која се вклучи Франција носи и политички ризици, во периодот на една година пред одржување на европските избори.

Продолжувањето на конфликтот за буџетот на ЗЗП може да ја зајакне екстремната десница, со тоа што Фронт Национал на Марин Ле Пен ќе се обиде да ги искористи потенцијалните придобивки со цел освојување на места во Европскиот парламент во Стразбур.

Фронт Национал веќе се обиде да ја искористи предноста на буџетската дискусија, велејќи дека ЕУ има „фаворизирани страни“, предлагајќи да го намали буџетот на ЗЗП и да ги условува алокациите на европските фондови за почитување на владеењето на правото, предлог кој се однесува пред се на Унгарија и Полска.

<https://www.euractiv.com>

“Недозволиво е да се намали буџетот од 408 милијарди евра на 364 милијарди евра во време кога се бара повеќе од земјоделците”

2018 - ЕВРОПСКА ГОДИНА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

ЕУ одлучи да ја одбележи 2018-та година како Европска година на културното наследство поради нејзината симболика и политичката важност. Целта е да се подигне свеста за заедничката историја на Европа и вредностите, како и да се зајакне европскиот идентитет. Илјадници иницијативи и настани низ цела Европа ќе обезбедат можност да се вклучат граѓани од сите средини. Целта е да се допре до најшироката публика, особено децата и младите, локалните заедници и луѓето од сите средини.

На 23 мај 2018 година, Европската комисија објави 29 културни проекти кои ќе ги финансира, и кои беа избрани на објавен конкурс по повод Европската година на културното наследство.

Вкупниот буџет од 5 милиони евра ќе биде наменет за проекти во рамките на програмата „Креативна Европа“ која претставува главна програма на ЕУ за поддршка на културните и креативните сектори. Со буџет од 1,46 билиони евра за периодот од 2014 до 2020 година, се поддржуваат организациите кои делуваат во областа на културното наследство, изведувачките уметности, ликовната уметност, интердисциплинарните уметности, издаваштвото, филмот, телевизијата, музиката и видео игрите, како и десетици илјадници уметници, културни и аудио-визуелни професионалци.

Слоганот на Европската година на културно наследство е „Наше наследство, место каде се среќава минатото со иднината“. Проектите вкупно 29, биле избрани од 77 апликации, и истите опфаќаат широк спектар на иновативни соработки меѓу организации од различни земји-членки на ЕУ. Овие организации доаѓаат од најмалку три различни земји кои учествуваат во програмата „Креативна Европа“.

Избраните проекти се различни: од производство на народни носии од различни региони, за кои се користат традиционални вештини на изработка, па се до истражување на барокната ера преку музика. Дел од проектите се

долгорочни и образовни дизајнирани да им помагаат на граѓаните во информирање за спомениците на културата и археолошките локалитети.

Во прилог на важноста на квалитетот на проектите, значаен критериум при селекцијата на проектите бил нивниот потенцијал да го максимизираат своето влијание преку исполнување на зацртаните цели на локално, национално и на европско ниво.

Со финансирањето преку програмата Креативна Европа, на уметниците им се овозможува да работат ширум Европа, да допрат до нова публика и даразвиват вештини потребни во дигиталната ера. На 2 мај годинава, Комисијата веќе предложи да се креира идната програма за Креативна Европа со буџет од 1,85 билиони евра.

Во рамките на програмата Креативна Европа, три специфични активности се посветени на културното наследство: Деновите на европското наследство, Наградата на ЕУ за културно наследство и на Етикетата на европското наследство.

Во контекст на Европската година на културно наследство на 04.05.2018 год. во историскиот град Бургос во Северна Шпанија, се одржа семинар каде се состанаа локалните и регионалните претставници од земјите-членки на ЕУ во рамките на Европската година на културното наследство 2018. Низ дискусијата се потенцираше важноста на културното наследство и неговото финансирање во иднината на Европа. Од 2007 до 2013 година, речиси 4,5 милијарди евра беа посветени на европското културно наследство. Финансиските средства произлегуваа од низа политики, програми и шеми за финансирање на ЕУ. На дебатата се потенцираше основната улога на локалните и регионалните власти во управувањето, унапредувањето, сигурноста и заштитата на културното наследство.

<http://europa.eu/>

ПРАТЕНИЦИТЕ ВО ПОЛСКА ГИ НАМАЛИЈА СВОИТЕ ПЛАТИ ЗА 20%

На иницијатива на лидерите на полската владеачка партија Право и правда (PiS) на Јарослав Качински, полските парламентарци во Сајмот изгласаа намалување на основните пратенички плати без минат труд за 20%, додека износот за трошоците останува непроменет, и покрај бојкотот на опозицијата.

Опозицијата ги обвини владејачките конзервативци за намалување на платите на пратениците, со цел да се затскрие скандалот со огромните премии и награди за министрите што се поделија во претходната година.

Според новиот закон, полските пратеници ќе добијат 80% од платата, која според систематизацијата е планирана за државните потсекретари, додека за трошоци ќе добијат 25% од платите на државните потсекретари.

Пред намалувањето, основната плата на полските пратеници беше околу 2.400 евра, и уште 600 евра месечно како примани како паушал за трошоци.

За законот гласале 240 од 460 пратеници, двајца биле против, пет воздржани, додека пратениците од сите три опозициски партии демонстративно одбиле да гласаат.

Опозицијата го обвини Качински и владејачките конзервативци дека намалувањето на платите за пратениците, е со цел да се прикрие скандалот со огромни бонуси и награди кои биле доделени во 2017 год. на министрите на конзервативната влада на

поранешниот премиер Беате Шидло. Според весникот Газета, министрите и нивните заменици во 2017 год. добиле премии од 1,2 милиони евра, многу повеќе отколку што некогаш било исплатено како награда за добрата работа на претходната влада на Полска.

Поради револтот на полјациите, владата која беше претставена како скромна и во служба на граѓаните и во исто време си доделува себеси 1,2 милиони евра, владејачката партија изгуби дури 12% од довербата во анкетите за расположението на гласачите.

Лидерот на конзервативците Качински и притисокот на јавноста ја натера поранешната премиерка, министрите и нивни заменици доделените премии да ги доделат во добротворни цели.

На почетокот на април годинава лидерот на ПиС Јарослав Качински изјави „Пред изборите, реков дека во политиката не се влегува заради пари, но општеството очекува скромност“. Ако некој одбие да го поддржи законот за намалување на платите во парламентот, тој ја губи можноста да се приклучи на листата на кандидати. Ја губи шансата да учествува во политиката“.

Пратениците со гласовите на владејачката партија ги отфрлија сите поднесени амандмани на опозицијата.

<http://www.euronews.com>

ЗГОЛЕМЕН УВОЗОТ НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА ОД ЗЕМЈИТЕ ОД ЗАПАДЕН БАЛКАН

<http://ec.europa.eu>

Европската агенција за статистика, Евростат објави дека увозот на Европската унија од земјите од Западен Балкан е зголемен двојно во последните 10 години од 9 на 20 милијарди евра. Исто така, зголемено ниво се забележува кај извозот во тие земји од 18 милијарди во 2007 година на 29 милијарди евра во 2017 година. Според податоците на Евростат, Македонија има најголемо учество во извозот и увозот на производи со членките на ЕУ во вкупната трговија.

Минатата година, Македонија учествува со 81% од вкупниот извоз во земјите на Европската унија, во вредност од 4 милијарди евра.

По Македонија е Албанија, со 1,6 милијарди евра производи што се извезуваат во земјите на Европската унија, кои сочинуваат 77% од вкупниот извоз на таа земја, и на трето место е Босна и Херцеговина која има извоз од четири милијарди евра, што е 71% од нејзиниот вкупен извоз.

Кога е во прашање увозот од Европската унија Македонија е прва на листата со 4,3 милијарди евра, што претставува 63% од вкупниот увоз.

Повеќе од половина од увозот на Србија односно 59%, потекнува од земјите-членки на Европската унија, во износ од 10,3 милијарди евра. Косово има увоз од 1,3 милијарди евра производи, што претставува 43% од вкупниот увоз. Црна Гора има увоз од 1,1 милијарда евра, односно 47% од вкупниот увоз.

Во 2017 година, Европската унија оствари суфицит од девет милијарди евра во трговијата со земјите од Западен Балкан, што е за 10 отсто повеќе отколку во 2016 година.

Најголеми извозници меѓу земјите-членки на Европската унија во балканските земји се Германија, со 16% од вкупниот извоз во регионот и Италија со учество од 14%. Зад нив се Словенија (10%), Унгарија (9) и Хрватска (8).

Германија и Италија, имаат најголем увоз од Балканот, со учество од 23% односно 18% од вкупниот увоз во Европската унија од балканските земји. Словенија, Унгарија и Хрватска исто така се наоѓаат на листата на најголеми увозници на производи од Западен Балкан.

АНАЛИЗА НА ЕВРОПСКАТА КОМИСИЈА ЗА ДОВЕРБА НА ГРАЃАНИТЕ ВО СУДСТВОТО

<http://ec.europa.eu>

Според најновата анализа на Европската комисија (ЕК) од сите граѓани на Европската унија, Хрватите имаат најмалку доверба во домашното судство. Речиси 70% од нив сметаат дека тоа е лоша, односно многу лоша ситуација кога станува збор за независноста на судиите и судовите. Во наодите на ЕК доставени до Европскиот парламент, Европскиот совет и Советот на министри на ЕУ, околу 80% од Данците и Финците, а слично и Австријците и Холанѓаните сметаат дека нивното судство е прилично или многу независно.

Слични на Хрватите за независноста на судството се Словаците, Бугарите и Италијанците, а околу 45% од Словенците веруваат дека состојбата на судството и судиите, кога станува збор за независноста, е многу лоша или лоша.

Во Романија, мислењата за независноста на судиите и судовите се поделени, 45% романици сметаат дека независноста на судството е добра, а ист број сметаат дека е загрозувана.

Само 5% од граѓаните на Данска, Финска и Луксембург и помалку од 10% од Шведаните и Ирци, малку повеќе Германци и Британци сметаат дека властите и политичарите имаат влијание врз независноста на судиите и судовите.

Анализата наменета за највисоките тела на ЕУ дава увид во „збир индикатори за тоа како се организираат судските системи“ во членките на Унијата, а исто така покажува „одредени видови ситуации во кои е во опасност независноста на судството“.

ХРВАТСКА ПЛАНИРА ДА ВЛЕЗЕ ВО ЕВРОЗОНАТА ЗА 5-7 ГОДИНИ

Хрватската влада усвои стратегија со која се планира за 5-7 години да се воведат заедничката европска валута. Новата стратегија ги утврдува трошоците за префрлување на еврото и економската благосостојба, како и процесот кој ќе биде прифатен, но не се наведуваат рокови.

Хрватскиот премиер Андреј Пленковиќ, истакна дека најновата членка на ЕУ е подготвена да направи се што е потребно да ја замени куната со еврото и дека усвојувањето на европската валута ќе биде добро за државата. Пленковиќ, кој е поранешен член на Европскиот парламент, смета дека Хрватска „достигна релативно високо ниво на конвергенција“ со критериумите на ЕУ за транзиција кон еврото.

Главниот предизвик на Хрватска е да се намали јавниот долг, кој падна на 78% од бруто домашниот производ (БДП) и се очекува да биде 65% во 2021 година. Премиерот тврди дека ова намалување покажува дека неговата влада води „одговорна економска политика“.

Предвидено е формирање на Национален совет за премин кон еврото, кој ќе ги следи клучните макроекономски критериум- стабилност на валутата, инфлација, пред официјално да започне

процесот на приклучување кон еврозоната.

Не се сите задоволни што Хрватска планира да премине во еврозоната. Според опозицијата воведувањето на еврото наместо куната не е во интерес на Хрватска. Иван Вилибор Синчиќ, лидер на сите популистички партии, за новинарите изјави дека заменувањето на куната која е симбол на националниот суверенитет ќе има штетни економски последици.

Сепак, министерката за економија Мартина Далиќ истакна дека Хрватска е „многу добар кандидат“ за влез во еврозоната и укажа на тоа дека голем дел од штедењето е во евра. Таа потврди дека за целиот процес потребно е „помеѓу пет и седум години“.

Хрватска се приклучи на ЕУ во 2013 година и сака да биде членка на еврозоната и шенген-зоната.

Полска, Унгарија и Чешка немаат планови за влез во еврозоната наскоро.

<http://hr.n1info.com>

ЕУ КАЛЕНДАР / јуни 2018

1. Европски младински настан (EYE 2018), 01-02/06/2018, Европски парламент, Стразбур;
2. Европски денови на развојот 2018, 05-06/06/2018, Брисел, Белгија;
3. Пленарна сесија на Европскиот парламент, 11-14/06/2018, Стразбур;
4. Самит на заинтересирани страни: Европска Стратегија за вештачка интелигенција, 18/06/2018, Брисел, Белгија.

European Union
Newsroom

europa.eu

EUROPA > Newsroom > Calendar

Home
Highlights >
Press releases >
Calendar >
Audiovisual
Press contacts
Press facilities >
About the EU >

CALENDAR

BROWSE FORTHCOMING EVENTS

By topic

By organiser

By type

BY MONTH

June

Sun	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ЕУ ЦЕНТАР НА СОБРАНИЕТО

Адреса: 11 Октомври бр. 10, Скопје, 1000

Телефон: +389 2 3 11 22 55 локал 414 и 289

Факс: +389 2 3 182 277

E-mail: nsei@sobranie.mk

Канцеларија 019

---

www.sobranie.mk

Во Собранието на Република Македонија беше спроведен ИПА Проект за "Техничка помош за Парламентот", во периодот јануари 2011-јуни 2012 година, чија општа цел беше зајакнување на институционалниот капацитет на Собранието и со тоа подобрување на неговата транспарентност и одговорност пред граѓаните.

Во рамките на ИПА проектот, беше обезбедена финансиска и стручна помош за воспоставување на ЕУ центар во Собранието.

Целта на формирањето на ЕУ центарот е на пратениците во Собранието на Република Македонија и на Службата на Собранието да им се обезбеди подобар пристап до информации поврзани со ЕУ прашања.

ЕУ центарот организационо е во рамките на Секторот за поддршка на Националниот совет за евроинтеграции.

ЕУ центарот располага со библиотека од книги и публикации од различни области на европските политики.

